

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣ

(ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΔΟΥΜΑ, υιόν)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — 'Ο Φρέντ ντε Περινώ εξιστορεί τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ τῆ ζωῆ του, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ παιδικὰ τὸ χρόνια. Διηγείται πὺς βίαιε παρὸ μικρῶς ὄρφανός ἀπὸ γονεῖς, πὺς μεγάλωσε κοντὰ στὴ θεία του καὶ τῆ γιαγιά του, στὴν ἐξοχικὴ τους βίλλα, μίαιε γιὰ τὴ λατρεία μὲ τὴν ὅποια τὸν περιεβαλόν, γιὰ τὰ μαθητικά του χρόνια στὸ κολλέγιον, γιὰ τὴ φιλία του μὲ τὸν νεαρὸ Ἰρλανδο καθηγητὴ του Ο'Κέντ, καὶ σταματᾷ λέγοντας πὺς μίαιε μὲρ τὸν κάλεσε ὁ διευθυντὴς τοῦ κολλεγίου γιὰ νὰ τοῦ ἀναγγεῖλῃ πὺς ἡ γιαγιά του ἦταν ἄρρωστη.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Κούνησα τὸ κεφάλι μου, ἀμφιβάλλοντας φριχτὰ ἀν' ὁ διευθυντὴς μοῦ ἔλεγε τὴν ἀλήθεια :

— Μήπως πέθανε ἡ γιαγιά μου ; τραύλισα μὲ μ' ἀπεργραπτὴ ἀγωνία.

— 'Οχι, παιδί μου. Νά, διάβασε !

Καί μοῦ ἔδωσε τὸ γράμμα, πὺς κρατοῦσε στὰ χέρια του. Ἦταν μίαιε ἐπιστολὴ τῆς θείας Σιδωνίας, ἡ ὅποια ἀνέφερε ὅσα ἀκριβῶς μοῦ εἶχε πῆ ὁ διευθυντὴς.

'Ο φόβος μου πὺς εἶχε πεθάνει ἡ γιαγιά μου, ἦταν τόσο δυνατός, ὥστε ἡ καρδιά μου ἀρχισε νὰ χτυπᾷ δυνατὰ.

'Ο διευθυντὴς μου ἔδωσε τὸ χέρι του καὶ εἶπε :

— Θὰ πῆρε σὲ τὸ ἀμάξι τοῦ σχολείου ὡς τὸ Πλουί. 'Ο ἀδθαφ Καντεπὸν θὰ σὲ συνοδεύσῃ... Ἐλα, κάνε κουργαγιον, παιδί μου, κι' ἔχε ἐμπιστοσύνη στὸ Θεό.

Μὰ τώρα ὁ ἐρεθισμός τῶν νεύρων μου δὲν μ' ἄφηνε νὰ συγκρατήσω τὰ δάκρυά μου. Σεχύθηκα ἀπὸ τὰ μάτια μου τόσο ἄφωνα, ὥστε ὁ διευθυντὴς νόμισε πὺς θὰ λιποθυμοῦσα.

Μὲ πῆρε στὰ γονατὰ του ὁ καλὸς αὐτὸς Ιερωμόνος, ἀκούμπησε τὸ μέτωπό του κοντὰ στὸ δικό μου καὶ γιὰ πολλὴ ὥρα μείναμε ἔτσι.

Τρεῖς καὶ μισὴ ὡραιοὶ ἡ ὥρα στὸ μεγάλο ρολοὶ τοῦ σχολείου, ὅταν ἐφυγα. Τὸ νυκτερινὸ σκοτάδι εἶχε ἀρχίσει ν' ἀπλώνει κιόλας. Στὴν ἀρχή, μῆσα στὸ ἀμάξι, ὁ ἀδθαφ Καντεπὸν κ' ἐγὼ μολίς ἀλλάξαμε μερικές λέξεις. Μὰ σὲ λίγο, μαζὺ μὲ τὸ σκοτάδι, πὺς ἔπεσε γρηγορὰ, ἀπλώθηκε κι' ἡ σιωπὴ μεταδῶ μᾶς, κι' ὁ ἀδθαφ ἀποκοιμήθηκε. Ὅσο γιὰ μένα, εὐχόμενον νὰ μὴν κυνησῆ, νὰ μ' ἀφήσῃ στὴν ἀγωνία μου, στὴν νευρική μου ἐπιθυμία νὰ φτάσω στὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ ταξιδιού. Μὰ ὅταν ἀντίκοιμα τέλος τοῦς τοίχους τοῦ κτήματός μας, ἔπεσα σὸν λιποθυμισμένον μῆσα στ' ἀμάξι.

Τὸ σταμάτημα τοῦ ἀμαξίου—τὸ τρίξιμο τῆς ἐξέπορτης πὺς ἀνοίξε, μ' ἔκανε ἐπιτέλους νὰ συνέλθω. Πῆρξα καταγῆς... Κάποιος βῆλανε νὰ μὲ συγκρατήσῃ, μὰ τὸν ἐσπρωξα χωρὶς νὰ τὸν κινῶ. Καὶ προχώρησα στὴν εἰσοδόν... Ἐκεῖ συνάντησα τὴν καυριέρα μᾶς, ἡ ὅποια εἶχε καθεδρὴ νὰ μὲ προῦπαντῆσῃ.

Ριχτήκα μεσα στὴν ἀγκαλιά της. Μὲ φίλησε, καὶ μονάχα αὐτὲς τὶς λέξεις ἔθρηκε μὰ μοῦ πῆ :

— Ἰ, φτωχὲ μου κύριε Φρέντ ! Τί δυστύχημα !

'Απ' τὰ λόγια αὐτὰ, κατάλαβα ὅτι ἡ γιαγιά μου εἶχε πεθάνει.

Δάκρυα, ἔβνοι πὺς ἐρχόντουσαν νὰ ὑποκλιθῶν ἑλαφρὰ μπροστὰ στὸ νεκρικό σεντόνι πὺς ὑκέπαζε τὸ πῶμα τῆς γιαγιάς μου, ἀφήνοντας μόνον νὰ ραίνεται τὸ λευκὸ κεφάλι της, στιγμῆς ἔσοφ' ἑλας τῆς καρδιάς πὺς τὰ μάτια μου δὲν ἤθελαν πειὰ νὰ κλάψουν καὶ πὺς τὰ ξανάφερνα ἐπίμονα στὴν περθεμῆν, γιὰ νὰ ζυπνήσω τὸν πόνο μου.— Ἐπειτα,

στὸ θάθος τοῦ ἑαυτοῦ μου, αὐτὸ τὸ τρομερὸ ἐγωιστικὸ αἶσθημα πὺς δὲν βλέπει τὴν ὥρα πότε νὰ τελειώσουν ὅλα—νὰ ποιῆς ἀναμνήσεις μοῦ ἀπομεινὸν ἀπ' τὶς σαρανταοχτὼ ὄρες πὺς ἔπαυ κολουθήσαν μετὰ τὸ θάνατο τῆς γιαγιάς μου.

'Ἐπειτα, ἦρθε ἡ κηδεῖα κι' ὁ ἐνταφιασμός. Μοῦ ἔφτιαξαν βιαστικὰ μαῦρα ρούχα, πὺς ἀντικατάστησαν τὴ βαθυγάλαζν μαθητικὴ μου σχολή. Στεκόμουν ὄρθιος στὴν πόρτα τοῦ σαλονιού, ὅπου ἔφταναν οἱ προσκαλεσμένοι γιὰ τὴν κηδεῖα. Ἐσφιγγὸν τὰ χέρια ἀνθρώπων ἀπὸ τὸ Ροντὺ, πὺς δὲν τοὺς ἤξερα σχεδὸν καθόλου, καὶ τῶν κατοίκων τοῦ Βουνοῦ τῶν Ἀρρώστων. Τὴν τελευταία στιγμῆ, ὅταν πειὰ ἐτοιμαζόντουσαν νὰ σηκώσουν τὸ φέρετρο, ἕνα ἀμάξι ἔφτασε καὶ σταμάτησε στὸν κῆπο.

Μίαιε νεαρὸτάτῃ γυναίκα, ἑξαρετικὰ ὄραϊα, κατέθηκε ἀπ' αὐτὸ, μὲ τὸ μαντῆλι της στὸ χέρι. Ἐπειτα ἕνας κύριος ἀκαθόρθως ἡλικίας, φαίνονταν σὸν νὰ κλονίζεται ἐς καθὲ του βῆμα. Ἦρθαν κι' οἱ δύο κατ' εὐθείαι, πρὸς ἐμένα. Ἦσαν γυναίκα καὶ ἔσφιξε τὸ χέρι, κλαίοντας πράγμα πὺς μ' ἔκανε νὰ νοιώσω εὐγνωμοσύνη γι' αὐτὴ, γιὰτὶ κατάλαβα πὺς τὰ δάκρυά της ἦσαν εὐλακρινῆ, ἀνάμεσα στὴν ἀναγκαστικὴ θλίψη τῶν ἀλλων. Συγχρόνως, ὁ κύριος πὺς τὴ συνοδεῖω, τραύλισε μὲ κάποια προσπάθεια : «Τὰ... συλλυπητήρια μου...», κῆριε...» Καὶ αὐτοσυστήθηκε, λέγοντας : «Ἰποκόμης ντὲ Ζερὺ.

Τότε, μῆσ' ἀπ' τὸ θόλωμα τοῦ πόνου μου, εἶδα, ἡ μάλλον μάνεψα, ὅτι ἡ νέα αὐτὴ γυναίκα πὺς ἔκλαιγε, ἦταν ἡ Βαλεντίνα. Θυμῆθηκα συγχρόνως ἀμυδρὰ ὅτι πρὸ τριῶν μῆνῶν μοῦ εἶχαν ἀναγγεῖλε ὅτι θὰ παπτερούταν τὸν ὑποκόμητα ντὲ Σαιν-Ζερὺ. Μὰ αὐτὸ δὲν μοῦ φάνηκε πολὺ βέβαιον. Μῆσ' ἡ ἀνεκτικότητα πὺς ἦμουν νὰ συνθέσω τὶς ιδέες μου, ἡ λευκὴ Βαλεντίνα τῆς πρώτης μᾶς γνωριμίας καὶ ἡ τωρινὴ Βαλεντίνα μὲ τὰ πένθιμα ὀδύρα, μοῦ φανόντουσαν δυὸ πλάσματα διαφορετικά.

Σὲ λίγο, ἡ πένθιμη πομπὴ ἔκλιψε ἀπὸ τὸ σπίτι. Ἐκανε τρομερὴ παγωνιά κι' ὄλο τὸ τοπίο ὀλόγυρα ἦταν χιονισμένο.

Στὸ πλευρὸν μοῦ βᾶδιζε ὁ ἐξάδελφός μου Ἰερωμὸν ντὲ Μαλεζέρ, μὲ τὰ μάτια κοκκινισμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα. Αὐτός, ἤξερα, ὑπέφερε ὅσο κι' ἐγὼ. Ἦξερα πὺς ἡ κ. ντὲ Λακά, ἡ ἐμπιστὴ ὄλων τῶν πόνων του, τὸν ἦταν προσφιλή. Ἦ γυναίκα του Μαρία—Τερέζα ὅτε καὶ στὴν κηδεῖα φάνηκε. Ὁ ἐξάδελφος μοῦ εἶπε πάλι πὺς ἦταν ἄρρωστη.

Στὸ δρόμο καὶ στὸ νεκροταφεῖο μὲ κυρτεσε πάλι τὸ φριχτὸ ἐκεῖνο συναίσθημα τῆς κούρασης, ἡ ἐπιθυμία νὰ τελειώσουν ὅλα, νὰ μάλωσον ὁ ψάλλτες γρηγορῶτερα, νὰ ἐπισπέση ὁ Ἰερωμὸν τὴ νεκρὸσιμη ἀκολουθία, νὰ φύγῃ ὄλος ὁ κόσμος καὶ νὰ μείνωσε μόνον ἡ θεία μου κι' ἐγὼ, γιὰ νὰ ξαναπάρῃ ἡ ζωὴ τὸν κανονικὸ τῆς δρόμο, ἔξω ἀπὸ τὴν ἀπαίσιαν αὐτὴ ταρᾶχ... Αἶσθημα φριχτό, εἶπα. Εἶνε φριχτὸ βέβαιον, μὰ εἶν' ἐπίσης συγκινητικὸ κι' ἀξιοθαύμαστο: Εἶν' ἡ διαμαρτυρία τῆς ζωῆς ἐναντίον τοῦ θανάτου κι' ἡ ἐπαναστασία τῆς φθεσῆς ἐναντίον τοῦ πόνου. Εἶμαι βέβαιος πὺς, μῆσα στὸ φέρετρό της, ἡ ἀγαπημένη μου νεκρῆ, δὲν θὰ μοῦ θυμῶσε γι' αὐτὸ.

'Όταν ὄλα τελείωσαν, ξαναγυρῆσαμε στὸ Πλουί καὶ κεῖ ἐναναθήκα τὴ Βαλεντίνα ἡ ὅποια εἶχε μείνει κοντὰ τὴ θεία μου Σιδωνία, μαζ' μὲ τὸ συμβολαιογράφον κ. Λεκούρ... Ἦ θεία μου ἦταν γαλήνια κι' εἶχε τὸ μάτι της στεγνὰ : Μὰ ἡ θέλησί της νὰ δειχτῆ σταθερῆ, δὲν μπόρεσε νὰ κινήσῃ τὴ συγκίνησι αὐτῆς τῆς πένθιμης ἐπιστροφῆς. Κι' ἀφοῦ ἀγκαλιαστήκαμε, μεναιε πολλὴ ὥρα ἔτσι, κλαίγοντας.

Ξαναγύρισα στὸ Κολλέγιον τοῦ Μπουακιγιώμ μὲ τὴν καρδιά ἀναστατωμένη : Ἐλευθέρὰ προαισθητὰ μὲ κατεῖχαν ὅ

ένος Ξρωλευμένου

ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ

χρόνος, ο ουράνιος αυτός παρηγορητής, δεν με θέραιπε κα-
θόλου. Ή ιδέα του θανάτου με βασάνιζε. Του κάκου έλεγα μέ-
σα μου πως ή θεία μου ή Σιδωνία ήταν εθρρωτη και σχετικώς
νέα, δέν μπορούσα νά διώξω τό φόβου ότι ήταν ενδοχόμενου να
πεθάνη κι' αυτή και νά μείνω μόνος, έντελως μόνος.

Αυτές ή άναμνήσεις είνε σκληρές και θά τις συντομεύσω,
περιορίζοντάς τες σέ λίγα λόγια.

Όταν τελείωσα τις σπουδές μου στό Κολλέγιο, έμεινα τέσ-
σερες μήνες στο Πλουί γιά νά ζεκαρουτώ.

Το Νοέμβρη, πήγαμε με τή θεία Σιδωνία στό Ρουέν κι' έγ-
κατασταθήκαμε σ' ένα σπίτι, που ερχαμε στην όδη ντε Κρόν.

Άρχισα τις νομικές σπουδές μου στην τύχη, γιατί μολοντι
ήμιον πειά είκοσι χρονών, δεν είχα αποφασίσει άκόμα ποιά
στάδιο θ' ακολουθούσα στη ζωή μου.

Στό Ρουέν, μέσα στό σκοτεινό μας μέγαρο, τό γεμάτο από
την ξεχωριστή έκεινη θλίψη που έχουν τά πατριαρχικά σπίτια,
τά όποια γύμνωσε ο θάνατος, είδα την άγαπημένη μου άγία,
τή θεία Σιδωνία, νά σθην και νά έξασθενίση σιγά-σιγά. Αυ-
τή ή έξασθένη άρχισε από τή μήνη της, που ήταν τόσο α-
γούρη άλλου, κι' από τό μυαλό της, τό τόσο φτωχινό.

«Ω! Τι φριχτό μαρτύριο ήταν εκείνο! Νά παραστέκομαι χω-
ρίς νά μπορώ νά κάνω τίποτε σ' αυτή την κατάφραση μιάς δ-
ανσίας, ή όποια ένέπνευσε άλλοτε τή δική μου!..»

Κάθε τόσο, άντάλλασσα καμιά έπιστολή μου με τόν Ο'
Κέντ, τόν όποιο κρατούσα ένημερο τών άνηρουχιών μου.

Τέλος, μιά μέρα, ή θεία μου Σιδωνία έσθθη γλυκά, χωρίς
νά ύποψεί είκοσι μήνες μετά τό θάνατο της μητέρας της, της για-
γιάς μου... Δεν έβλεω νά περιγράψω έδώ αυτές τις οοηνρές ή
μέρες... Έξ άλλου, τό πένθος μου θόλωσε τήν άναμνήσι μου.

Όταν συνήλθα κάπως άπ' τό δεύτερο αυτό πλήγμα, που
μού κατάφερε ο θάνατος, άναγκάστηκα ν' ασχοληθώ με τά
ζητήματα της κληρονομίας. Ο έξάδελφος μου Έκτωρ ντε Μα-
λεζέρ βρισκόταν κοντά μου. Κι' αυτή τή φορά, είχε ρθή μόνος,
βεβαίωνοντάς με, όχι χωρίς κάποια στενωχάρια, πως ή γυναι-
κα του Μαρια-Τερέζα ήταν λίγο άδιάθετη. Με βοήθησε με τήν
πειρα του νά κανονίσω αυτές τις ύποθέσεις, από τις όποιες δεν
καταλάβαινα σχεδόν τίποτε κι' ή όποιες ύπό τόσο δεν έπαισαν
νά είνε σπουδαίες, άφού κληρονομούσα κάπου τρία εκατομμύ-
ρια φράγκα. Έπρεπε πειά νά συλλογιστώ τό μέλλον.

—Τι σκέφτεσαι νά κάνης; με ρώτησε ο Έκτωρ.

Άναγκάστηκα νά του όμολογήσω ότι δεν είχα αποφασίσει
τίποτε σχετικώς.

—Ε, λοιπόν, είνε τότε ο Έκτωρ, άρσέ με νά σου δώσω
μιά συμβουλή. Μη μείνης έδώ. Ή ψυχή, στην ηλικία σου, δεν
είνε καθόλου ώριμη γιά μιά τέτοια μοναξιά. Ποιά θά ήταν ή
ζωή σου άνάμεσα σ' αυτά τ' άντικείμενα, που σου θυμίζουν ό-
λα άναμνήσεις θανάτου; Έλα στό Παρίσι. Θά βρης εκεί-
έκτός άπό τις πηγές της δράσεως, που θά σουδειπταν έδώ, —μέ-
να, σπληαή τόν πιο στενό σου συγγενή, που σου άπόμεινε με-
τά τό θάνατο τών
υψ άγγέλων φυλά-
ων σου. Θά γίνης
δέκτος στό σπίτι
μου σάν παιδί μου.
Έχεις άνάγκη σπορ-
γής και συμβουλών.
Θά σου τις δώσω ό-
σο μπορώ. Θά έργα-
στής. Θά ζήσης. Κα-
τόπιαν θά παντρευ-
τής με μιά τιμια γυ-
ναίκα, που θά σου
χαρήση οικόγενεια...
Αυτά είχα νά σου
προτείνω... Δεν φαν-
τάζομαι νά προτι-
μάς νά μείνης έδώ
και ν' άόησης τή νε-
όττητά σου νά μαρα-
θή...
Έπιασα τά χέρια

του και τά έσφιξα τρυφερά.

—Θά έρθω, τού άπάντησα. Άρσήτε μονάχα ν' άναμνήσω
μερικές ήμέρες άκόμα αυτή τή μυραδιά της άναμνήσεως που
διαλύεται κιόλας.

—Έστα, είνε ο Έκτωρ. Μείνε έδώ. Ή γυναικά μου κι' έ-
γώ θά προετοιμάσουμε ένταμετάξή την έγκαταστασί σου στό
Παρίσι. Τό δυσάρεστο είνε ότι έμείς θά φύγομε σέ λίγο. Ο
γιατρός μου συνέστησε τά λουτρά της Πλαδέντσα στην Άνω
Ίταλία, που είνε, όπως λέει, θαυματουργά έναντιον τών πα-
θήσεων της καρδιάς. Πάντως, σ' ένάμηση μήνα τό πολύ, θά
γυρίσουμε και θά σέ είδοποιήσουμε άμέσως.

Μετά την άναχώρησι του έξάδελφου μου, έπιασα πάλι στην
άναποφασιστικότητα μου. Ιό νά φύγω με τρώμαζε: Νά φύγω
γι' αυτό τό Παρίσι, που δέν τό ήξερα καθόλου, όπου θά ήμιον
όλομόναχος, μην έχοντας πειά καν γιά νά μου κρατήσω συν-
τροφικά τά τόσο γνωριμά μου πράγματα και τό πλαίσιο της εθ-
τισμένης παιδικής μου ηλικίας.

Όστόσο έξακολουθούσα τις προετοιμασίες μου γιά τήν άνα-
χώρησι μου, τόσο στό Πλουί όσο και στό Ρουέν. Ένα μουσικό
προαίτημα μου έλεγε ότι θα έκανα πολύ καιρό νά ζαναίδω
τις δυο άγαπημένες μου αυτές κατοικίες κι' ήθελα τουλάχιστον
νά κρατήσω στή μήνη μου τήν είκόνα τους, σαστή και τληρη.

Σέ λίγο, όλα πειά ήσαν έτοιμα γιά τό ταξείδι μου κι' ο έ-
ξάδελφος μου ο Έκτωρ μου είχε γραφεί: «Τό διαμείρι-
σμά σου σέ περιμένει στην όδο Μαντάμ. Μα έ-
γώ δέν μπορώ νά άποφασίσω νά φύγω.

Όστόσο, μιά μέρα, καταλαβαίνοντας κι' ο ίδιος πως μαρι-
νιόμου σιγά-σιγά, μέσα σ' αυτή τή μοναξιά και στις μελαγχό-
λικές άναμνήσεις, χωρίς νά τό έγω άποφασίσει άπ' τήν προ-
βουμένη, έφυγα γιά τό Παρίσι.

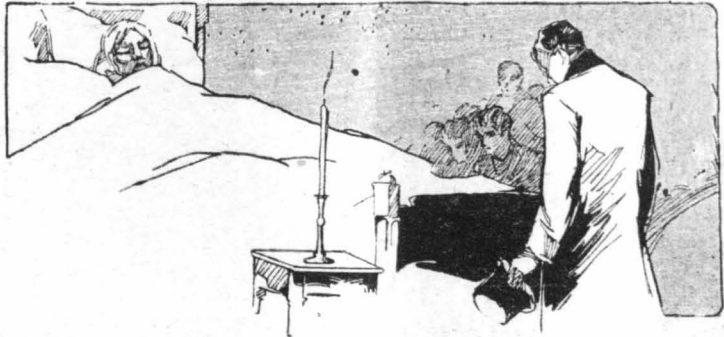
ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΠΟΧΗ

1

Θάλαινε κανείς ότι ή τυχ μου ήταν νά νοιώθω γύρω μου τή
μοναξιά και τό κενό. Άγες μέρες μετά τήν άφιξι μου στό Πα-
ρίσι έλαβα από τήν Ίταλία μιά έπιστολή του έξάδελφου μου
Έκτορος ντε Μαλεζέρ, στην όποια μου άνηγγελλε ότι είχε άλλ-
λάκει οχεδία.

«Ή ύγεια μου δεν είνε σέ τόσο καλή κατάσταση — μου έγραψε.—
Κι' ο γιατρός με άναγκάζον νά παραμεινω τή διαμονή μου στην Ί-
ταλία, δεκατέντε μέρες τουλάχιστον άκόμα. Δεν θά ξαναγυρίσω
λοιπόν στό Παρίσι πρδ τού τέλους Ίουνίου. Έλπίζω όμως νά βοη-
θές άσχετώς άνάμεσα στό διαμείρισμά, που κρατήσαμε γιά ένα στην
όδο Μαντάμ. Ή γυναικά μου φρόντισε αίνη της γι' αυτό. Έστώς σπ-
τοψ, ο κομωμένος μας, ο άπώος δεν ήρθε μαζί μας, έλαβε διαταγή
νά είνε στη διαδ.ά σου. Μπορείς νά τόν χρησιμοποιήσης μέχρι της
επιστροφής μας.»

Οι έξάδελφοί μου
ήσαν ή μόνη σχέση
μου, στην όποια βα-
σιζόμου, γιατί, έ-
πειτ' από μακρές
σκέψεις, είχα άπο-
φασσει νά μην πάω
νά συναντήσω τόν
παλιό μου διδάκαλο
Φράνσις Ο' Κέντ.
Ή άκατονόστη συζυ-
γική του κατάσταση
σοκαρίζε τή δειλία
μου. Δεν τών προει-
δοποίησα καν γιά
τήν άφιξι μου. Έτσι
βρισκόμου, περισ-
σότερες από πέντε
βδομάδες, έντελώς
άπομονωμένος μέσ'
στό καινούργιο μου

Οι ξένοι έρχονται νά ύποκλιθούν έλαφρά μπρός στην πεθαμμένη...

περιβάλλον, το οποίο δεν μου άρεσε και τόσο. Δεν μιλάω για το ίδιο το Παρίσι, το οποίο αγνούσα. Μά το άμεσο περιβάλλον μου, το διαμέρισμά μου που είχαν διαλέξει κι' έπιπλωσει οι εξάδελφοί μου Μαλεζέρ, τόσο δεν άρμοζόταν με τα γούστα μου και τις συνήθειές μου, ώστε και σήμερα ακόμα, έπειτ' από τόσες ημέρες που έζησα σ' αυτό, τα μάτια μου πληγώνονται από την πολυτέλεια της κατοικίας, μέσα στην οποία γράφω την εξομολόγησή μου αυτή.

Και όμως! Παρ' όλη την αντίπαθεια που ένοιωσα στην αρχή, αυτό το καινούργιο περιβάλλον δεν άργησε να με κατακτήσει. Κοιμόμουν πού πολύ και πού γοητευτικά στο κρεβάτι μου, ρυθμό αναγεννήσεως που είχα τώρα, παρά στο μικρό κρεβάτάκι μου στο Πλουί... Κεί κάτω, τα κελαιδίσματα των σπουργιτιών, ή φωνές των βουσκών στην έξοχή, με ζυπνοούσαν πριν ζημερώσει. Στο Παρίσι συνήθισα να ξυπνάω μετά τις ένεν. Ντυνόμουνι άργά, γιατί άσυναίσθητα άρχισα να θέλω να είμαι κομψός, πράγμα που δεν μ' ένδιέφερε καθόλου στην έξοχή. Περνούσα την ώρα που μου έμενε ως τού πρόγευμα, ξεφυλλίζοντας μερικά έλαφρά βιβλία που βρήκα στη βιβλιοθήκη: Μυθιστορήματα και ποιήματα, με γούστο, ενί' η άλήθεια, διαλεγμένα.

Τό άπογευμα έβγαينا έξω και πήγαίνα στην τύχη μέσ' στο Παρίσι, τό όποιο άιεύχισα, χωρίς να τό κυτάζω, άφηρημένος, τρομαγμένος, πλήττοντας, κι' άνειροπολώντας. Γό βράδυ έρχόταν έτσι... Δειπνούσα σ' ένα ρεστοράν της όδου Βιέ-Κολομπιέ, στο όποιο σόχναζαν σσβαροί κύριοι και κληρικοί. Και ξαναγύριζα νοαίρα να πλαγιάσω.

Έπειτ' από μία βδομάδα, αυτή ή άργόσχολη ζωή μ' έξερέθισε. Έλασθα την άπόφασι να παρακολουθώ τακτικά τα μαθήματα της Νομικής Σχολής και γράφτηκα σ' αυτή. Έκει έβλεπα νέους της ηλικίας μου τόσο εθόμεους, τόσο ζωηρούς, πού άρχισα να ύποψιάζωμαι πως έγώ άποτελούσα μέ άξείριστο... Η γυναίκες τού Βαρτιέ-Λατέν, τό όποιο άναγκαζόμουν να διασχίζω για να πάω στο Πανεπιστήμιο, μου φαίνόντουσαν τά πού τρομαχτικά τέτατα που μπορούσα ποτέ να φαντατώ. Θεωρούσα τους έρωτές τους και τους έξευτελισμούς τους σαν μία προσωβλή προς τό φύλο της γιγαγίας μου και της θείας μου, τών δυό αυτών άχών γυναικών... Κι' έννας τέτοιος άφροδ άήθειας μαζευτηκε σιγά-σιγά, μέσα στο βάθος της καρδιάς μου, ώστε έπαιξε ή ένθιβια μου να ξεγελάσω την πληή μου και να παρακολουθώ τά μαθήματα με τους άλλους φοιτητές. Έπαφα λοιπόν να πηγαίνω στο Πανεπιστήμιο κι' άπούσασια να μελετώ στο σπίτι μου.

Η άποτυχημένη άπόπειρα που είχα κάνει ν' αναμειχθώ κι' έγώ σε μία ζωή έεργητική, είχε ως φυσικό έπακολούθημα μία ζωή αντίθρασι: Μία έξαιρετική λαχτάρα με κυριεύσε για την άσκητική ζωή, στην όποια κάθε προσπάθεια θά την έκανα μόνος μου. Έξαφνα όμως τότε έλασθα μία έπιστολή τού εξάδελφου μου Έκτορος ντε Μαλεζέρ, στην όποια μου έγραφε τά έξης:

«Άγαπητέ μου Φρέντ, Ξαναγύρισαι έπυτέλους στο Παρίσι. Μην έρθης όμως να μās δης σήμερα, ούτε αύριο, γιατί ακόμα δεν έχομαι λύσει ούτε τις άποσκευές μας. Μά άν θέλεις να μās χάνεις μεγάλη ευχαρίστησι, έλα να φάς μαζί μας τό Σάββατο τό βράδυ. Η γυναίκα μου βιάζεται να μάθη πως βρήκες τό διαμέρισμά που σοι διάλεξε και σοι έπιπλώσε».

Μόλις διάθασα αυτή την άπλή ώστόσο έπιστολή, ένιωσα μία μεγάλη παραχή, πού δεν ήταν έντελώς χωρίς γοητεία. Μιά φωνή μου έλεγε μέσα μου: «Αν δεχτής αυτή την πρόσκλησι, θά γλυτώσης κάπως, θά ξεφυγής από τις άνησυχίες από την πληή σου, από τόν ίδιο τόν έαυτό σου». Έστειλα λοιπόν άμέσως στους Μαλεζέρ την άπάντησ μου, στην όποια τους έγραφα ότι θά πήγαίνα να φάω μαζί τους.

Μόλις έστειλα την άπάντησί μου, ένιωσα τόν έαυτό μου περίεργα ξαλαφρωμένο. Χωρίς

να έξρω κι' έγώ για ποió λόγο, άρχισα να κυτάζωμαι σ' ένα καθρέφτη με αυταρέσκια. Έβλεπα σ' αυτόν ένα νέο είκοσιενόχρονο, που, μολοντί ήταν ήπιλός, φαίνονταν μικρότερος από την ηλικία του. Έκρινα ότι τό έντελώς λευκό κι' άγένητο πρόσωπό του, τα μεγάλα: του μάτια, πού είχαν έν' άνοιχογάλαζο χρώμα, τα μαύρα, άφθονα και μακρά μαλλιά τους, τό κομψό του κορμί, άποτελούσαν ένα σύνολο άρκετά ευχάριστο: Τέτοιες υκέψεις ήσαν τόσο άσυνήθιστες σε μένα, ώστε έπειτ' από μία στιγμής άρχισα να κοροϊεύω τόν έαυτό μου γι' αυτές... Όστόσο και μόνο τό γεγονός ότι είχα κάνει αυτές τις σκέψεις, ήταν άρκετό για να δείξη ότι κάποια μεταβολή γίνονταν μέσα μου.

Τό Σάββατο τό βράδυ έκανα την τουαλέτα μου με μεγαλύτερη από την συνήθισμένη φροντίδα και πολύ πρό της ώρισμένης στην πρόσκλησι ώρας, πέρα ένα άμαξι και πήγα στο σπίτι τών εξάδελφών μου Μαλεζέρ.

Τό σπίτι αυτό ήταν ένα ώραίο μέγαρο, καινούργιο, χωρίς ρυθμό, περιτοχιόμενο από μία άμμοστρωμένη αλλη και από ένα κήπο άρκετά μεγάλο, στον όποιο ύψωνόντουσαν μερικά ώραία δέντρα. Οδηγούμενος από ένα ύπηρέτη, διέσχισα την αλλη, ανέθηκα τη μαρμαρενια ακάλα της εισόδου και βρέθηκα τέλος σ' ένα μεγάλο σαλόνι, όπου ο ύπηρέτης με άφισε.

Τό δωμάτιο αυτό έβλεπε στον κήπο και στην έπιπλωσι του άναγνώρισα τό ίδιο λεπτό και πολύπλοκο γούστο που είχα κι' ή δική μου έπιπλωσι. Τό άρωμα πού κυμάτιζε στον αέρα τό ή έστρα κι' αυτό, πού θυμίζε, έπειτ' από τόσα χρόνια, μερικά στιγμές της παιδικής μου ηλικίας, στο Πλουί, όταν ή γυναίκα τού Έκτορος, ή Μαρία-Τερέζα μ' έπαιρνε από τό χέρι και μ' ώδηγούσε στην κάμαρή της άνησυχου κι' ευχαριστημένου συγχρόως. Κι' εκκίνη, τότε, τό ίδιο άρωμα άναβινε.

Η πόρτα άνοιξε σε κάποια στιγμής κι' είδα τη Μαρία-Τερέζα να εμφανίζεται, ντυμένη δόκκληρη στά μαυρα.

Ηρθε προς έμένα, άπλώνοντας μου τά δυό της χέρια. «Άγαπητέ μου Φρειδερίκε! είπε μ' αυτήν την έλαφρά τρεμάμενη φωνή της, πού έβινε και στά πού έλάχιστα λόγια της έναν άλλόκοτο τόνο.

Και, σσπαινοώντας όπότομα, άρχισε να με κυτάξη από πάνω ώς κάτω, σαν να ήθελε πρώτα να δει τη μεταβολή που είχε φέρει τό πέρασμα των χρόνων σε μένα.

Μά κι' έγώ δεν εύρισκα λόγια να μιλήσω. Ότόσσο, τη στιγμής πού ή Μαρία-Τερέζα άφισε τά χέρια μου και κάθισσε, δειχνοντας και σε μένα ένα καθίσια, τραλιάσα:

—Κυρία, δεν έξέρω πως να σάς ευχαριστήσω για τούς κόπους που κάνατε για να μου βρήτε και να μου έπιπλώσετε τό διαμέρισμά μου...

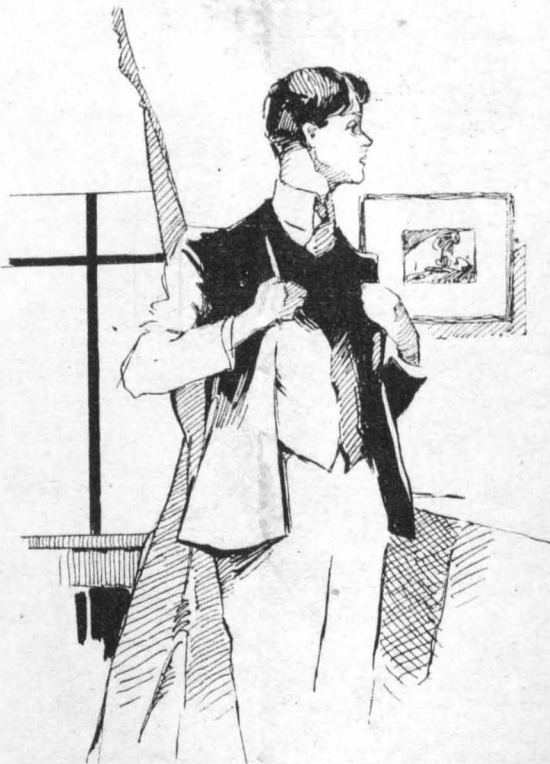
Έκείνη με διέκοψε, λέγοντας:

—Ας μη μιλάμε γι' αυτό... Ας μιλήσουμε για σάς... Περάσατε μεγάλες λύπες, πτωχό μου παιδί... Αδές ή δυό άγιες γυναίκες που σάς πέθαναν ή μιά κατόπιν της άλλης... Τι τρομερό!... Α! σάς σκεφτόμουν πολύ... κι' άν δεν ήμουν άσρωστη κι' έγώ ή ίδια...

Δεν άποτελείωσε τη φράσι της. Έκανε μόνο με τό χέρι της μία άόριστη κίνισι, πού σήμαινε: «Θάρχόμουν να σάς δω...» ή: «Θάρχόμουν να σάς παρηγορήσω»...

Δεν μπορούσα ν' άκούω να μου μιλάνε για τό θάνατο της θείας μου και της γιγαγίας μου, χωρίς να μου έρθουν δάκρυα στα μάτια. Η Μαρία-Τερέζα έφιδε χωρίς άλλο τά μάτια μου να φουσκώνουν και μερικά δάκρυα να λάμπουν σ' αυτά, γιατί ξανάπασε τό χέρι μου και τό έσφισε στοργικά, λέγοντας:

—Σας έλύπησα... Συχωρήστε με, Άγάπησα, βλέπετε, κι' έγώ πολύ τις δυό προσφιλείς σας αυτές ύπάρξεις... Κι' ύπεφερα πολύ για τό θάνατό τους... Έν πρώτοις, γιατί τις άγαπούσα κι' έπειτα, γιατί συλλογίζόμουν ότι ύποφείρατε

Άρχισα να κυτάζωμαι στον καθρέφτη με κάποια αυταρέσκια...

τόσο...

«...Οσο άπειρος κι' αν ήμουν, μάτευα στα κάπως άσυνάρτητα αυτά λόγια της Μαρίας-Ιερέας την πρόθεσή της να κάνει δική της την καρδιά μου, ερεθίζοντας τις πιο εύαισθητές χορδές της. Ασφαλώς δέ, θα επιθυμούσε κάποια άπάντησι που θα μέε ένωσε με τη συμπάθεια του πονου.

Μά με είδες ακριφτό, δειλασμένο... Ένοιωσε ότι μιιά άθυσσος μος χάριζε ακόμα και ψιθύριος:

—Φτωχό παιδί!

Καί, χωρίς τó βλέμμα της να μ' άφηση, έπρόσθεσε έπειτ' άπό μιιά μικρή σιωπή:

—Πόσο αλλάξατε! Γίνετε άνδρας τώρα... Ψηλός σκεδόν σαν τó σούζυό μου... 'Α! Αυτό δέν μάς ζαναιώνει καθόλου έμάς που σας είδαμε μικρούλη, μέ κοντά παινελοάνικια και μέ ζαναιώνε μούκκλες στη ραχί... 'Εμένα που άσς κράτησα στα γόνιατά μου... Θυμάστε...

Ναι, θυμόμουν... Καί αν ή έξαδέλφη μου διασκέδαζε μέ τó να μέ ταράζει, τó πετύχαινε. Ένοιωσα ένα κοκκινισμα ντροπής, μ' αυτή την άνδημη τών χαδιών της τώρα πού, καθώς τó έλεγε ή ίδια, ήμουν άντρας. Καί, πληγωμένος στο βάθος της άγνότητός μου, άνασκηρτισα τρομαγμένος.

Ώστόσο την κούταξα. Ζητούσα στα χαρακτηριστικά του προσώπου της, στις γραμμές του κορμού της, τά σημάδια τών δεκα χρόνων που είχαν περάσει. Ήταν δέ καταπληκτικό αυτό που έβλεπα: Η Μαρία-Ιερέα είχε αλλάξει βέβαια, άλλα μάλλον είχε ζαναιωθεί. Τή θυμόμουν λιγώτερο λιγερή άπό τώρα, μέ κινήσεις λιγώτερο ζωηρές. Κι' ή κόμμωσή της δέν ήταν πειά ή ίδιή και τά άπλά μ' παντώ της έδιναν στο πρόσωπό της μιιά παιδική σκεδόν χάρη.

Διάβασε την έκπληξή μου στα μάτια μου και χαμογέλασε:

—Μέ βρισκατε γερασμένη;

—Μου άλλάξε πώς σας άφησα μόλις χθές, της άπάντησα. Κάτι άλλάξε σέ σας, έξαδέλφη μου, μά όχι για νά σας προσέθεση χρόνια. Άπεναντία μάλιστα.

Κατάλαξε πώς ήμουν ειλικρινής και τά μάτια της έλαμψαν άπό εύχαριστησι.

Άμέσως κατόπι σηκώθηκε, πήρε άπό μιιά κονσόλα ένα μικρό κάδρο, και ζαναιούνησε πρós έμένα, λέγοντάς μου:

—Κυτταχτέ!... Ήν άναγνωρίζετε;

Ήταν ένα πορτραίτο της μητέρας μου... Παριστάνοταν σέ ήλικία έκασι χρόνων και τά χαρακτηριστικά της φαινότουσαν πολύ καλύτερα σ' αυτό άπό τις φωτογραφίες που είχαμε στο Πλουί. Αυτή ή εικόνα μου ζμοιάζε καταπληκτικά... Μου έκανε έντύποσι αυτό, καθώς και στη Μαρία-Ιερέα, ή όποια εξέφρασε την κοινή σκέψι μας, λέγοντας:

—Ναι... Είστε έντελώς δμοιός της... Κυτταζόντάς σας πρó όλίγου, νόμίζα πώς έβλεπα τη μητέρα σας την έποχή που είμαστε συμμαθήτριες μαζί σ' τó μοναστήρι...

Αυτή τη φορά, ή έξαδέλφη μου είχε άγγίξει τó εύαίσθητο και πάντα πονεμένο σημείο της καρδιάς μου. Συγκινημένη όσο κι' ένώ, ψιθύρισε:

—Την άγαπούσα πολύ... πολό!

Τή στιγμή που ή σιωπή άρχισε νά βαρσάνη πάλι μεταξύ μας, ή πόρτα άνοιξε και ό "Έκτωρ Μαλεζέρ μπήκε μέσα.

Χαιρέτησε τη γυναίκα του μ' ένα δειλό: «Καλημέρα, Μαρία...» και μου άνοιξε την άγκαλιά του. Ρίχτηκε μέσα σ' αυτή, ένθυσμούμενος ότι στις άρες της δοκιμασίας είχα βρή παρηγοριά και σορηγή στην καρδιά αυτού τού άνδρός.

Η διασχύσεις μας φάνηκαν σαν νά μήν άρσασιν στην έξαδέλφη μου. Τά χαρακτηριστικά του προσώπου της τεινώθηκαν και τó πόδι της χτύπησε τó πάτωμα άτυπόμωνα.

—Λοιπόν, φτωχό μου παιδί, μέ ρώτησε ό "Έκτωρ, πώς πέρασαν για σένα αυτές ή πέντε βδομάδες της μοναξιάς;

—Θλιβερά, τού άποκρίθηκα... Προσπάθησα νά έργαστώ, μά δέν μπόρεσα...

—Αν ήμουν μόνος μου μέ τόν "Έκτωρ, ίσως νά τó εμπιστευόμουν τις ψυχικές μου άγωνίες. Μά αυτές ή άγωνίες ήσαν ή μυστική μου άφρωστεια και καμιά άνθρώπινη δύναμις δέν θά μπόρουσε νά μέ κών νά τις όμολογήσω μπροστά στην κ. ντ έ Μαλεζέρ. Για λίγη ώρα, ό έξασελφος μου και έγώ, ανταλλάξαμε μερικές σύντομες έρωταποκρίσεις. Η Μαρία-Ιερέα φαινόταν άφηρημένη. Κρατούσε πάντα στα χέρια της τó πορτραίτο της μητέρας μου και τó κούταζε, χωρίς ή φυσιογνωμία της ν' άπύβαλη τη σκεδόν σκληρή έκφρασι που είχε πάρει μέ την εισσοσή του "Έκτορος.

—Ένας όπρητης μπήκε μέσα και άνήγγειλε:

—Τό τραπέζι είν έτοιμο.

Πρόσφερα τó μπράτσο μου στην έξαδέλφη μου και πήγαμε στην τραπεζαρία, διασχίζοντας τó μεγάλο σαλόνι.

Στó τραπέζι, καθόμουν δεξιά στη Μαρία-Ιερέα. Δέν μπόρουσα ν' άποιπάσω τά βλέμματά μου άπ' αυτή, ένώ ό "Έκτωρ διηγόνταν τά διάφορα έπεισοδια του πρόσφατου ταξιδιού τους, άκριτά έκτενώς, χωρίς άλλο για νά γεμισή τά κενά της κουθένας.

Έέταξα τά μαλλιά της έξαδέλφης μου, της άπόχρασι της έπιβροδος της, τις γραμμές του προσώπου της και τó μπουστου της. Τό ζωηρό άρωμα που άνασινε, σαν ένα λουλουδι άνθοκηπίου, μου ποτίζε σιγα-σιγα τó μυαλό. Τά μάτια μου παρακολουθούσαν τις κινήσεις του λεπτού της χεριού, που έμενε κάθε τόσο άκίνητο στο τραπεζομάνηλο και γαλάζωνε ή χτυπητή λευκότητά του. Αυτό τó χερι ήταν μικρό, μά εύρυστο, κάπως άντρικό στο σχήμα, αν όχι στο χρώμα. Ένανόταν μέ τó μπράτσο μ' ένα καρπό ισχυρό, ζωμένο μ' ένα χρυσό βραχιόλι. Τό μπράτσο αυτό, γυμνό σκεδόν ως τόν ώμο, είχε μιιά φιλντισένια έπιδερμίδα, που την εκκίαζε έν' αούόρατο χνούδι.

Άνέβασα κατόπι τó βλέμμα μου ως τόν ώμο, ως τó λαιμό, ως τó σαγηνευτικό της προφίλ, που ήταν τόσο κοντά μου, αυτό τó προφίλ μέ τις γραμμές τις σταθερά χαραγμένες, μέ τó μέτωπο χαμηλό κάτω άπό μιιά σοφή αταξία τών μαυρών μαλλιών, μέ την έλληνική μύτη και τó θαμνίσιο μάτι, γύρω άπ' τó όποιο ή μεγάλες θλεφαρίδες χτυπούσαν σαν φερά...

Ο "Έκτωρ ντέ Μαλεζέρ έξακολουθούσε έντωματαξέ νά μιλά για την Ίταλία και τις ώμορφίες της και κάθε τόσο για νά τραθήτη την προσοχή μου, έλεγε: «Δέν είν' έτοι, φρειδερίκε;» «Τί λές κι' έού, φρειδερίκε;»

Στó τέλος, θέλοντας χωρίς άλλο νά μ' άναγκάσει ν' άπαντήσω, μέ ρώτησε:

—Είδες τούς Σαιν-Ζερού πριν φύγεις άπό τó Πλουί;

—Δέν έπήγα νά τούς δω, άπάντησα. Δέν έκανα καμιά άποχαρητιστήριο έπίσκεψι... Μά πολλές φορές συνάντησα την κ. ντέ Σαιν-Ζερού μέ άμιά.

Τότε ή Μαρία-Ιερέα μέ ρώτησε εαφικιά:

—Η κ. ντέ Σαιν-Ζερού δέν είν ή μικρούλα Βαλεντινή, που έρχοταν καμιά φορά στο σπίτι της γιαγιάς σας;

—Ναι, της άπάντησε ό "Έκτωρ. Παντρεύτηκε έναν έπαρχιώτη ευπατριδή, που είνε άφρωστος τώρα. Πρέπει νά ζή πολύ θλιβερά στον έρημο πύργο της, άνάμεσα σ' αυτό τόν άσθενή και τούς γονείς της, που δέν είνε καθόλου κοσμικοί.

Μερικές λέξεις έξακούσαν πάντοτε σέ μένα μι' άκατανίκητη δύναμι... Έτσι έφτασαν τώρα ή λέξεις «Πλουί», «Βαλεντινή», για νά μέ άσπασούν άπό τó κάπως επικίνδυνο ζνέτρο, τó όποιο μου είχε προκαλέσει τó κούταγμα της έξαδέλφης μου και νά μέ ρίξουν σ' έν' άλλο... Ξαναιίδα τó άγαπημένο πάγκο τού σπιτιού μας στο Πλουί, τά δέντρα του, τις άλλές του... Ξαναιίδα τόν έαυτό μου εκεί μέσα μαζί μέ τη μικρούλα Βαλεντινή, λευκή παρθένο, μετά την πρώτη μας μετάληψι, νά μου λέη: «Θά ήθελα νά ζήσω έδώ...»

Κι' ή άναμνήσεις αυτές μέ έλευθέρωσαν άπό τó μαγνητισμό της γυναίκας... που ήταν κοντά μου.

Αυτό τó σαγηνευτικό της προφίλ, μέ τις γραμμές τις σταθερά χαραγμένες...

(Άκολουθεί)

